

RADA MLÁDEŽE ŽILINSKÉHO KRAJA





Výchova k úcte vytvára prevenciu pred nenávisťou

Rada mládeže Žilinského kraja sa 5 rokov intenzívne venuje práci s mladými ľuďmi v téme znižovania nenávisťných prejavov. Počas mnohých vzdelávacích aktivít a krátkodobých zážitkových projektov zistila, že nenávisť sa začína rodiť tam, kde chýba, alebo sa stráca úcta k človeku.

Ak sa mladý človek od ranného detstva naučí vidieť živú bytosť – človeka za každou informáciou, ktorá k nemu prichádza z médií, či sociálnych sietí nedovolí, aby nenávisť znecitlivela jeho svedomie, ktoré by zničilo úctu k človeku.

V tejto brožúrke prinášame niekoľko výstupov a pohľadov mladých ľudí na podporu ľudskosti a úcty, ktorá vytvára preventívne prostredie pred nenávisťnými prejavmi.

Ďakujeme Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí SR za finančnú podporu z dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd LP/2016 projektu: „Aby mladí ľudia ľuďmi boli“. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Rada mládeže Žilinského kraja.

ČO SI MYSLIA NÁVŠTEVNÍCI VKOLÍNCA O ĽUDSKÝCH PRÁVACH, EXTRÉMIZME A MLADÝCH ĽUĎOCH

Mladí ľudia oslovili návštevníkov malebného Vlkolínca. Zisťovali odpovede na otázky ponižovania, extrémizmu a negativizmu medzi ľuďmi. Tu sú ich názory:

1

Považujete ponižovanie medzi ľuďmi za nesprávne alebo to je len prejavenie slobodného prejavu?

- „Určite nesprávne. Neviem ako sa to dá riešiť, asi iba ručne-stručne.“ (žena, 38 rokov)
- „Nevidím na tom nič zlé. Všetko je to slobodný prejav a osobný názor.“ (žena, 43 rokov)
- „Je to nesprávne, ale niektorí ľudia majú takú potrebu. V každom prípade nemôžeme mlčať a musíme sa ozvať.“ (žena, 43 rokov)
- „Samozrejme, že nesprávne. Riešila by som to asi prednáškami na školách.“ (žena, 20 rokov)

2

Ako hodnotíte správanie mladých ľudí ku starším osobám?

- „Nie je žiadne. Mladí nemajú čas sa venovať ani sami sebe. Stále len ten iPhone.“ (muž, 60 rokov)
- „V poriadku, nemám s tým žiadne zlé skúsenosti.“ (60 rokov, žena)
- „Starších si mladí ľudia vôbec nevážia. Kedysi boli milší, viac sa zaujímali.“ (muž, 50 rokov)

3

Čo si myslíte pod pojmom ľudské práva?

- „Niečo, podľa čoho by sme sa mali riadiť.“
- „Na území SR sa dodržiavajú, ale v zahraničí v niekoľkých štátoch nie.“
- „Na území SR sa dodržiavajú.“
- „Dodržiavajú sa.“
- „Sme v tomto nerozvinutá krajina. Dodržiavajú sa ale menej.“

4

Aký máte názor na zasahovanie inej osoby do života človeka v rámci práva na život (eutanázia, interrupcia?)

- „NIE! Podľa situácie. Ak je človek vážne chorý a leží napr. 30 rokov v posteli na prístrojoch a srdce mu riadia prístroje, tak to už asi nemá zmysel aby žil, ak sa jeho stav nezlepšuje. Na interrupciu mám názor taký, že ak napr. ženu znásilnia a ublížia jej a chce si to ešte nenarodené dieťa vziať pomocou interrupcie, tak by sme jej v tom nemali prekážať, alebo ak žena čaká dieťa a doma ju čaká ďalších

5 detí. Žena vám povie buď Áno alebo Nie. Muž vám povie Nie. (muž, 38 rokov)

- „Záleží od situácie.“ (žena, 21 rokov)
- „Tiež záleží od situácie.“ (žena, 20 rokov)

5 Aký názor prechováate ku myšlienke ku úcte ľudí, ktorí majú iné zvyky/tradície, náboženstvo a farbu pleti?“

Ako príklad uviedol migrantov. Rozdelil ich na normálnych a ne-normálnych. Človek môže byť biely, čierny, žltý, fialový... ak je samozrejme normálny. „Buzerantov“ (homosexuálov) by najradšej pozabíjal alebo zrušil. (muž, 60 rokov)

- „Podľa kraja, lokality. BA – u mladých je to divočina. U menších krajov je to iné.“ (muž, dôchodca)
- „Iný kraj, iný mrav.“ (žena, 58 rokov)

6 Čo si myslíte o dnešných mladých ľuďoch?

- „Podľa kraja, lokality. BA – u mladých je to divočina. U menších krajov je to iné.“ (muž, dôchodca)
- „Iný kraj, iný mrav.“ (žena, 58 rokov)

7 Čo si myslíte o extrémistických názoroch na SR (politika...)?

- Hneď spomenul Kotlebu. Neprínosná. Nemá to na SR čo robiť. Spôsobuje to škody. (muž, 19 rokov)

8 Myslíte si, že je dodržiavaná sloboda prejavu na Slovensku a v EÚ?

- „Áno je dodržiavaná, ale v niektorých prípadoch ignorovaná.“ (motorkársky pár vo veku 40 rokov)
- „Lepšie ako v minulosti.“ (muž, 32 rokov)
- „Áno, ale závisí to od konkrétnych situácií.“ (žena, 25 rokov)

9 Myslíte si, že sa nachádza extrémizmus alebo rasizmus na Slovensku? Pociťujete ho?“

- „Áno, pociťujem ho.“ (žena, 30 rokov)

10 Aký máte názor na migráciu národov a terajšiu krízu spojenú s ňou?

- Bola zásadne proti migrácii. (žena, 28 rokov)
- „Nám je tu dobre. Migrantov nepotrebujeme.“ (muž, 48 rokov)
- „Nech sa sami o seba postarajú.“ (žena, 58 rokov)

11 Aký máte názor na mladých ľuďoch?

- „To nechcete vedieť.“ (muž, 50 rokov)

12 Aký máte názor na extrémizmus vo svete?

- „Nie som názoru, aby sa utečenci a migranti vyhostili z krajiny, ale ani aby tu ostali. Veľmi to záleží od konkrétneho prípadu. Ja viem, že sa to nedá súdiť každého zvlášť. Ale zas. keď si vezmete, že aj my Slováci sme sa po vojne sťahovali do Ameriky, Nemecka alebo Veľkej Británie...“

13 Ako by ste teda vyriešili túto situáciu?

- „Podľa mňa sa táto situácia nedá vyriešiť. Buď sa to vyrieši samo alebo sa ľudia sami vyzabíjajú.“ (muž, 35 rokov)

14 Aký máte názor na to, keď človek ponízuje iného? Máte aj nejaké návrhy na zlepšenie?

- „Nesúhlasím s ponížovaním. Vyriešiť by to mohla zmena kultúry v médiách, televízií, rádiách...“ (muž, 50 rokov)

15 Aký máte názor, keď sa niekto ku niekomu neúctivo správa? Ako by ste zmenili tú neúctu?

- „Je to zlé, ale nedá sa to zmeniť. Ľudia sú zlí a nemenia sa.“ (žena, 25 rokov)

16 Aký máte názor na to, keď človek ponízuje iného? Máte aj nejaké návrhy na zlepšenie?

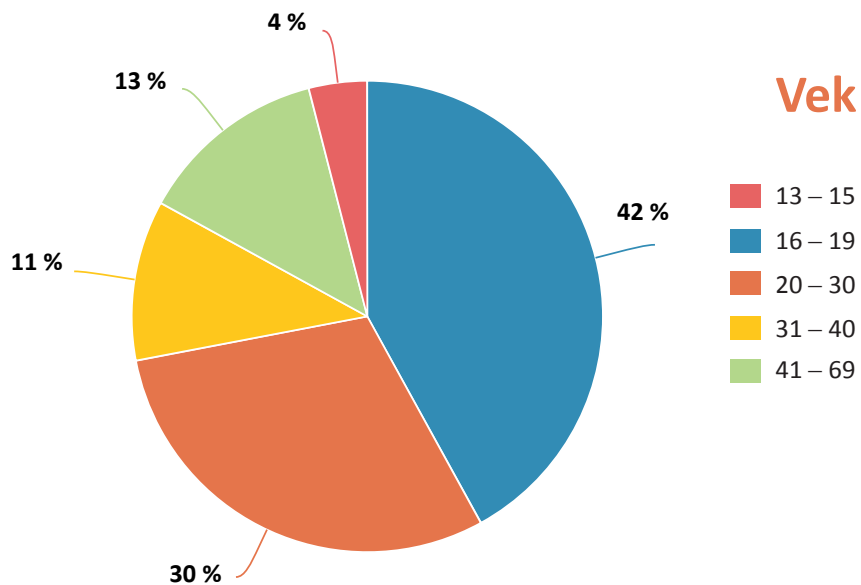
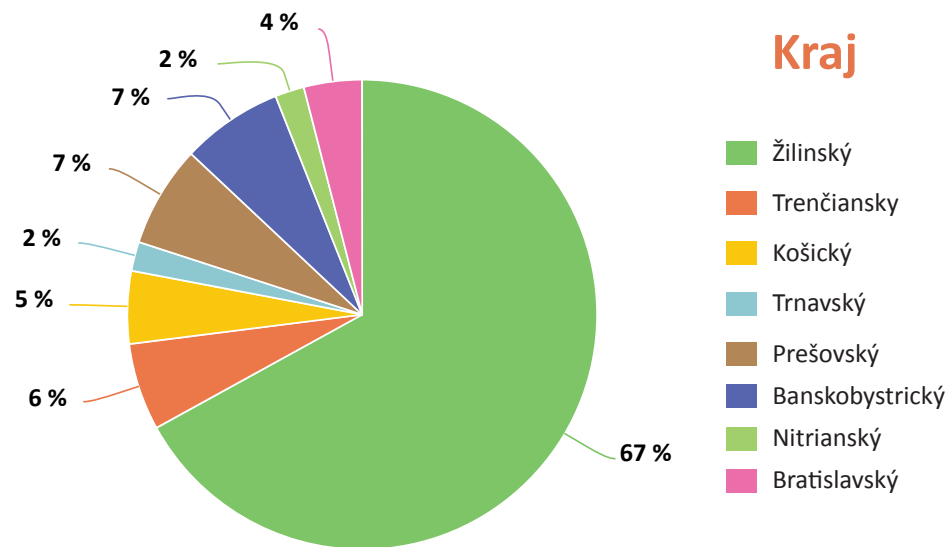
- „V dnešnej dobe sa to podľa mňa nemalo robiť. Každý by mal začať pracovať sám na sebe.“ (žena, 45 rokov)

Akonáhle stratíme svoje práva, strácame aj život ako taký.

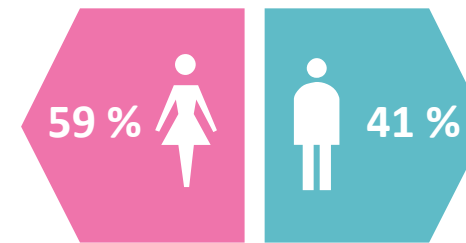


Ľudia ľuďmi sú?

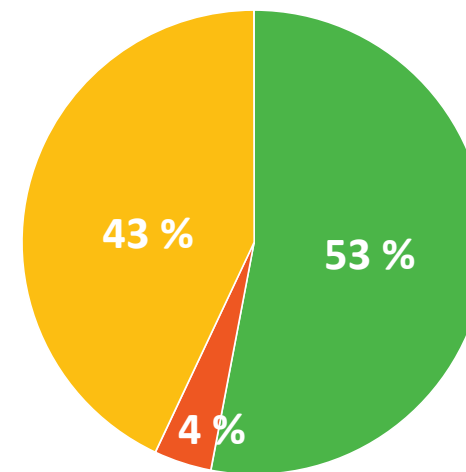
Prieskum realizovaný Radou mládeže Žilinského kraja, 2016. Do prieskumu sa zapojilo 230 respondentov. Priemerný vek respondentov: 25 rokov.



Pohlavie



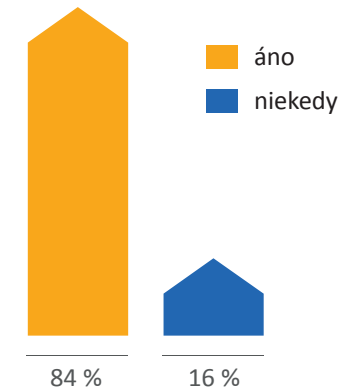
Stretávate sa s prejavmi úcty voči ľuďom v bežnom živote?



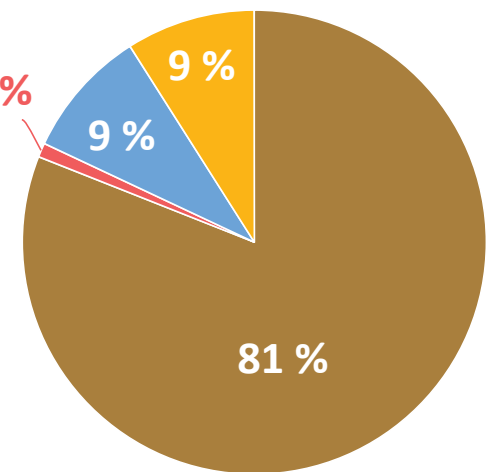
áno nie občas

Ľudia ľuďmi sú?

Prejavujete úctu iným ľuďom?

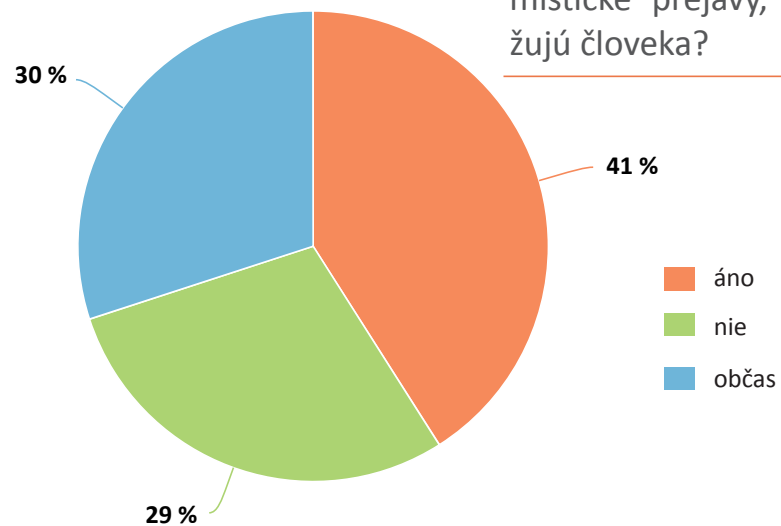


Podľa Vás, je rozdiel medzi prejavmi úcty v minulosti a dnes?

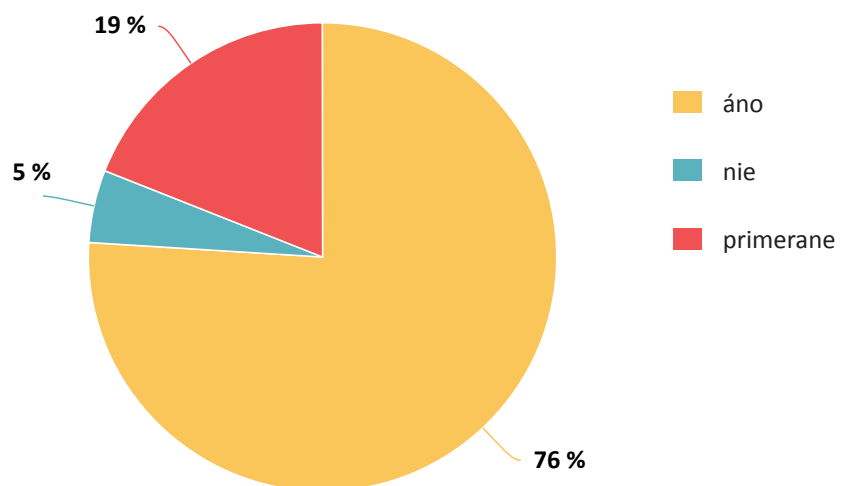


dnes je úcty menej dnes je úcty viac je to rovnaké neviem

Zažívate vo svojom okolí extrémistické prejavy, ktoré ponižujú človeka?

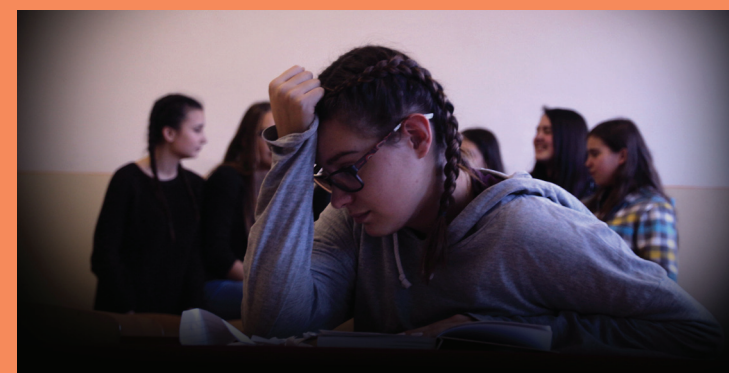


Podľa Vás, je veľa nenávisti na internete?



Autor fotografií
Martina Švecová

Fotosúťaž k ľudským právam



V niektorých situáciách je morálne správne porušiť práva jedinca pre dobro spoločnosti

Autor textu

Martina Horecká

Pokiaľ sa chceme zamýšľať nad takto problematickou otázkou bez toho, aby sme museli nahliadnuť do knížiek filozofie, musíme sa pozrieť do svojho vlastného srdca, pretože práve tu sa odohráva ten slávny boj dobra a zla. Iba týmto spôsobom budeme môcť pochopiť, prečo je niekedy priam nevyhnutné porušiť práva jedinca na to, aby sme zachránili iných ľudí. Práve toto tvrdí aj utilitarizmus a teda smer, ktorý budem v mojej eseji obhajovať. Myslím si totiž, že táto filozofická teória je lepšia a reálnejšia ako akákoľvek iná a práve preto si ju budem zastávať.

Na mnohých videách na YouTube môžeme pri vysvetľovaní utilitarizmu naraziť na konkrétne príklady zo života, ktoré sú mnohokrát príliš kontroverzné na to, aby sa človek dokázal rozhodnúť zo sekundy na sekundu ohľadom toho, ako by sa v danej situácii zachoval. Veď predsa ide o ľudské životy! O to najcennejšie, čo na svete je. Tieto ľudské životy však máme na oboch stranách a preto musíme svoje rozhodnutie pečlivo zvážiť aby sme dospeli k takému záveru, ktorý bude skutočne morálne správny.

Mne sa páčil prípad, ktorý je inšpirovaný skutočnou udalosťou a ide v ňom o to, že sa potopila loď a v záchranom člne uviazli 5 námorníci z posádky, kto-

rým sa podarilo zachrániť. Môžeme si však predstaviť ten nekonečný oceán okolo nich, silné slnko a slanú vodu a ihneď vieme, že záchraný čln pre nich záchranou nie je.

Už po pár dňoch sú námorníci vysilení, nevládu nič robiť a odpadávajú z nedostatku vody. Jeden z nich sa rozhodne, že sa predsa len napije zo slanej vody z oceána, že je to predsa len voda a tá mu nemôže ublížiť. Ostatní mu hovorili, že slaná voda ho dehydruje ešte viac, on však nepočúvol a s chuťou sa napil slanej vody. Už po pár hodinách sa ukázali účinky a námorník sa prestal ovládať a kontrolovať. Ostatní sa zhodli, že pokiaľ chcú prežiť túto dlhú a strastiplnú púť, musia pristúpiť ku kanibalizmu,

pretože iba toto je cesta, ako zásobovať telo živinami. Zhodli sa taktiež na tom, že ich prvou obeťou bude dehydratovaný námorník, pretože ten je taký slabý, že sa ani nevládze brániť pred útočníkmi. Na ďalší deň sa teda rozhodli skonzumovať svojho priateľa a takto si doplniť živiny. Už po pár hodinách od konzumácie, sa k člnu dostavila nákladná loď, ktorá námorníkov zachránila. Po vylodení, boli námorníci vzatí do väzby a následne súdení za vraždu najmladšieho člena posádky. Sudca mal rozhodnúť, či ich chovanie bolo morálne alebo amorálne.

V tomto prípade musím prehlásiť, že súhlasím s utilitarizmom, ktorý tvrdí, že dobro, že sa zachránili štyria námor-

Autor textu

Alica Košútová

Je správne obetovať ľudské práva jednotlivca pre blaho spoločnosti? Odpoveď na túto otázku nemožno zodpovedať bez dlhého premýšľania a vymedzenia všetkých premenných danej situácie. Dokonca, aj keď je všetko toto splnené, stále sa názory ľudí líšia. Teória tvrdiaci, že odpoveďou by malo byť nekompromisné áno sa nazýva utilitarizmus.

Utilitarizmus je správny. Môžeme to vidieť aj na vývoji našej spoločnosti ako ju poznáme dnes. Môžeme povedať, že aj vojna je istou formou utilitarizmu. Vždy je obetovaná istá skupina ľudí, v tomto prípade vojaci, pre zvyšok spoločnosti. Týmto sa v žiadnom prípade nesnažím glorifikovať vojny, ale je nepopierateľným faktom, že za celú históriu to boli

níci je väčšie ako zlo zabitia jedného člena. Tento skutok považujem totiž za taký, ktorý v konečnom sčítaní dosiahol viac dobra ako zla a preto by mal byť ospravedlniteľný.

Na základe tohto konkrétneho príkladu som teda presvedčená, že existujú hrozné situácie, kedy je v stávke toľko ľudských životov, že obetovanie jedného nám dá viac životom a viac radosti z ich záchran. Pre som s touto témou súhlasila a snažila sa obhájiť utilitarizmus. Pretože verím, že práve táto teória, je tou správou za cestou za lepším zajtrajškom. ■

Martina Horecká

práve ony ktoré najvýraznejšie vyformovali našu spoločnosť do dnešnej podoby. Takmer všetky prevraty politických režimov boli vykonané práve takýmto spôsobom, vrátane budovania demokracie po svete. Bezpochyby, všetky úmrtia vojakov sú žalostné, ale ich smrte nevyšli na vnivoč, ich obeť boli pre vyššie dobro, dobro spoločnosti.

Ďalším silným argumentom, prečo je utilitarizmus správny a prospešný by som si dovoľil ukázať na príklade demokratických politických volieb. Síce pri nich nie je porušené žiadne z ľudských práv, no aj tak môžeme vidieť jeho uplatnenie. Víťazom takýchto volieb sa stáva strana, ako samozrejme všetci vieme, s najväčším počtom hlasov. To znamená, že tá menšia skupina ľudí sa stáva do istej miery nevypočutá a to práve kvôli blahu väčšiny. Napriek tomu je demokratický model volieb považovaný vo väčšine vyspelých krajín za „najľudskejší“ a najsprávnejší, takže to isté môžeme nepriamo uplatniť na utilitarizmus.

„Utilitarizmus je správny. Môžeme to vidieť aj na vývoji našej spoločnosti ako ju poznáme dnes.“

No tento koncept nie je využívaný len pri globálnych záležitostiach, ale aj v oveľa menších a banálnejších situáciách. Ako príklad by som uviedol neposlušné dieťa v škole, ktoré robí hluk a vyrušuje učiteľa. Ak ho tento učiteľ vykáže z triedy, je porušené právo dieťaťa na vzdelanie, no na druhej strane je pedagóg schopný pokračovať vo výučbe, čím poskytuje to isté právo ostatným študentom. Znova tu je krásne vykreslené vyzdvihovanie blaha skupiny nad tým jednotlivcovým. Takýto postup je bežne praktikovaný na školách a považovaný za úplne správny, dokonca prirodzený. Navyše, je možné rozviesť to na trošku globálnejšiu úroveň. Tým, že je toto právo na vzdelanie

zabezpečené naplno, títo ľudia budú neskôr schopní vykonávať svoju prácu na kvalitnejšej úrovni, čím znovu prispievajú ku spokojnejšej spoločnosti. Okrem toho, ich možnosti na kariérny rast sa stávajú vyššie, čo naznačuje pozitívne ovplyvnenie celej rodiny konkrétnej osoby, čiže väčšej skupiny.

Ako posledný príklad uvediem takzvanú dilemu s výhybkou. Predstavte si, že vlak, ktorý je nemožné včas zastaviť ide priamo na skupinu piatich robotníkov, ktorých je možné zachrániť jedine prehodením výhybky, čím ho však nasmerujete na jediného robotníka. V tejto situácii sa väčšina ľudí nedokáže rýchlo rozhodnúť čo je správne. Bráni im v tom morálka, i keď racionálne riešenie je túto výhybku prehodiť. Tým, že by sa zachránila väčšia skupina by bolo prospešným väčšiemu počtu ľudí. Vyznieva to možno kruto, no na druhej strane je to racionálne.

Celá naša spoločnosť bola formovaná na princípe utilitarizmu. Vychádza to aj z jej histórie a je bezpochyby nástrojom potrebným na jej ďalšie smerovanie. Je to racionálnejší spôsob prístupu ku problémom, čo je bezpochyby potrebné. Niekedy sú to práve emócie uplatňované v nesprávny čas, čo má potom za následok utrpenie pre mnoho ľudí, pretože neboli objektívne zhodnotené okolnosti danej situácie. Tak čo, prehodili by ste výhybku? ■

Alica Košútová

Autor textu

Adam Derchovský

Na úvod musím ozrejmiť moju pozíciu, nakoľko počas mojej eseje nebudem s témou súhlasiť. Som totiž presvedčený, že ľudské práva sú istota, ktorá nemôže byť porušená za žiadnych okolností. Je to tak napísané a pokiaľ by sme stratili aj to najcennejšie ako naše práva, čo by nám potom ostalo?

Ľudské práva považujem za základný prvok, ktorý má každý z nás. Je to niečo, čo sa nedá odobrať ani darovať. Práva nám vytvárajú vymedzený priestor, v ktorom sa môžeme pohybovať a podľa toho sa máme správať. Práve z toho dôvodu, že ľudské práva nam zakazujú robiť veci ako zabíjanie, znásilňovanie alebo krádeže, verím, že sa o ich podstate ani nemusíme rozprávať. Ako veriaci človek totiž sám vidím, že sama cirkev má vo svojich prikázaniach pravidlá, ktoré ochraňujú ľudské práva a človeka ako takého. Ukazujú mu, ako sa má správať a čo má robiť, pokiaľ chce ísť do neba. Ľudské práva sú teda ideovo chránené aj z pôdy kresťanstva a vlastne náboženstva celkovo.

Môžeme sa však pozrieť aj na iné fakty ako deklarácia ľudských práv. Už aj naši politikovia sa na základe historických udalostí zhodli, že je čoraz dôležitejšie ochraňovať práva jednotlivca pred spoločnosťou, a preto sa spísala deklarácia ľudských práv, ktorá ma za úlohu špecifikovať, čo sú to ľudské práva a čo všetko môžeme a čo nie. Taktiež existujú medzinárodné organizácie, ktoré do-

hľadajú na dodržiavanie ľudských práv vo svete a snažia sa niektoré štáty prinútiť k tomu, aby rešpektovali práva svojich občanov.

„Akonáhle stratíme svoje práva, strácame aj život ako taký. Toto považujem za skutočne dôležitý problém.“

Moje presvedčenie je teda podporené ako kresťanstvom z pohľadu desiatich božích prikázaní, tak z pohľadu medzinárodnej komunity, ktorá sa snaží chrániť ľudskú podstatu, pretože si uvedomuje, že práve toto je to najpodstatnejšie čo máme. Akonáhle totiž stratíme svoje práva, strácame aj život ako taký. Toto považujem za skutočne dôležitý problém.

Všetci ľudia sú si totiž rovní a ako by nemal jeden ustúpiť pre dobro skupiny, tak to nemusí urobiť ani druhý a ani tretí. Ja viem, že je veľmi pekné pomáhať ľuďom a obetovať sa, no nemôžeme do toho nikoho nútiť, pretože by to bol zas len hrich a priestupok voči ideológii demokratickej spoločnosti, ktorá si uvedomuje dôležitosť ľudských práv.

Preukázaním sily ľudských práv v podobe podpory zo strany kresťanstva a vplyvných ľudí na pozíciach politikov a vodcov, som ukázal, že nech sa deje čokoľvek, nemôžeme nikoho nútiť k tomu, aby žil svoj život ináč. V tomto

Autor textu

Milan Bohunický

Ľudské práva sú nesmierne dôležité. Ako vo filozofickej knižke, tak aj v reálnom živote politiky a každodenného života všetkých nás. Ľudské práva vytvárajú rozhodnutiam spoločnosti a politikom presne stanovené bariéry, za ktoré sa nemôžu posunúť, aj keď môžeme sledovať, že práve toto sa v dnešnej spoločnosti deje. Myšlienky rasizmu a extrémizmu síce považujem za zlé, ale nie je to téma, ktorej sa chcem v eseji venovať. Dnes Vám totiž predstavím svoj subjektívny názor na tému utilitarizmu, ktorý spočíva v súhlase s jeho základnými bodmi.

Jedným z týchto základných bodov je to, že je správne robiť viac dobra, alebo menej zla. Podľa toho by sme sa mali rozhodnúť v našich činoch. Veď dobro je dobré, už zo samotného názvu. Akonáhla je niečo dobré a výsledok nášho rozhodnutia je dobrý, aj rozhodnutie bolo správne. Preto si myslím, že podľa tohto by sme sa mali rozhodovať a taktiež by sme mali posudzovať skutky iných. Skúsme sa spolu pozrieť na nejaké konkrétne príklady, na ktorých si ukážeme, prečo je myšlienka utilitarizmu tá pravá a tá morálna.

Predstavme si, že by niekto zastrelil Hitlera. Áno, je to vražda, ale zachráni tým milióny životov nebohých židov, ktorých by Hitler za normálnych okolností zabil svojou armádou. Je toto usmrtenie správnym konaním, alebo je to zabitie

prípade by sme totiž potláčali jeho základné práva a to nie je správne. Dokonca, je to neprípustné. ■

Adam Derchovský

a preto niečo, čo nemôže byť nikdy odpustené. Ja si myslím, že je tento skutok opodstatnený, pretože po zabití zachránime mnoho ľudí a teda vymeníme jeden život za milióny, čo je podľa mňa správne, pretože dobro je väčšie ako zlo. Preto naším skutok dosiahneme viacej dobrého ako zlého a podľa teorie utilitarizmu je teda tento skutok dobrý.

Práva jednotlivca teda môžeme porušiť iba v prípade, kedy porušením získame benefit, ktorý je v konečnom dôsledku väčší ako strata spôsobená stratou práv. Ďalší príklad ma napadá, kedy príde nič netušiaci človek do ambulancie a doktor ho môže zabiť aby získal orgány pre obeť autohavárie. V tomto prípade by doktor taktiež vymenil jeden život za viaceré, pretože by zabil iba jedného pacienta a zachránil by celú rodinu,

ktorá havarovala. Môže doktor zabiť pacienta, ktorý prišiel len pre potvrdenie do školy alebo práce a nič netuší? Podľa mňa áno, pretože keď zabijeme jeho, bude smutná iba jeho rodina a jeho známy, ale pokiaľ zachránime celú rodinu, šťastní budú všetci známi každého jedného člena hávarie. Navyše sme stále vymenili jeden život za viac a teda naše dobro dosiahnuté týmto skutok je stále v pluse.

Naším cieľom by mala byť lepšia spoločnosť, pretože je to komunita, ktorá pozostáva z každého z nás. Je tvorená nespočítaným množstvom jeho ľudí a naším cieľom by malo byť naplniť šťastie tejto masívnej skupiny ľudí. Pokiaľ teda dokážeme vyhodnotiť, že toto konanie

prinesie viac dobrého ako zlého, mali by sme ho vykonať aj napriek tomu, že porušíme ľudské práva. Šťastie spoločnosti je totiž jednotkou konečného stavu, s ktorou nemôžeme hýbať a je preto najpodstatnejšia a napresnejšia ako ukazovateľ morálnosti a správnosti konania.

Pre všetky dôvody ktoré som vo svej eseji spomenul, si stále stojím za svojou pozíciou kedy súhlasím s výrokom, že ľudské práva sú v niektorých prípadoch až druhoradé, za záujmom verejnosti a v prospech verejného blaha, keďže ako som preukázal, práve toto je vec, ktorou by sme sa mali riadiť pri výbere rozhodnutia. ■

Milan Bohunický

„Každý človek vlastní seba samého. Toto právo nemá nikto iný, iba on sám.“ John Locke

Autor textu

Roman Klúčiarik

Citát zakladateľa a myšlienkového otca liberalizmu naznačuje, aké stanovisko voči tejto téze zastávam. Na ceste za preukázaním legitímnosti mojej opozície musím dokázať, že filozofické premisy za liberalizmom sú nezvratné, že utilitarizmus zasadený do prostredia reálneho života je mnohokrát kontraproduktívny a v neposlednom rade to, že vzletmé príklady na podporu utilitarizmu sa s liberalizmom nevyklúčujú ani explicitne, ani implicitne. Pokiaľ preukážem všetky tieto body, obhájam stanovisko, že neexistuje ani jedna situácia, kedy by sme mohli zobrať človeku to jediné, čo skutočne vlastní. Jeho práva.

Je len jedna jediná vec, ktorej majiteľom sme hneď od nášho narodenia. Naš život, telo, túžby a budúcnosť. Prá-

ve toto výlučné vlastníctvo seba samého, predstavuje pre filozofiu liberalizmu fundamentálne pravidlo, ktoré je rov-

naké a platí pre všetkých ľudí. Vlastníctvo svojho vlastného života nám dáva právo rozhodovať o tom, ako s naším časom na svete vynaložíme. Umožňuje nám robiť rozhodnutia, podstupovať riziká a taktiež nám dovoľuje obetovať sa pre druhých. Toto právo je navyše považované za prirodzené, čo znamená, že tu bolo omnoho skôr ako akékoľvek sociálne konštrukcie, ktoré už v dnešnej dobe výrazne zasahujú do práva na riadenie života.

Na lepšie pochopenie dôležitosti vlastníctva vlastného života, sa podme pozrieť na prípad, ktorý dokonale ilustruje porušenie tohto základného piliera liberalizmu. Slovo, ktoré u mnohých z nás vyvoláva zimomriavky. Otroctvo. Verím, že každý vyspelý človek sa zhodne na názore, že otroctvo bolo jednou z najhorších praktík našej spoločnosti, dokonca aj bez toho, aby si uvedomil, že práve toto je prípad, kedy vlastníctvo nad životom človeka, prešlo do rúk niekoho iného. Život vtedy stráca zmysel, pretože sa zneužíva na zlepšenie života niekoho iného a nenapĺňa svoju základnú úlohu. Dovolím si preto tvrdiť, že nikto nemôže rozhodovať o živote iného človeka a teda, že právo na vlastníctvo života je premisa, ktorá nemôže byť porušená v žiadnom prípade.

Samozrejme, aj liberalizmus má svoje pravidlá a hranice, a práve tie určujú, čo by mala vláda a štát robiť. Práva človeka možno presadzovať a obhajovať do bodu, kedy toto presadzovanie poru-

šuje práva iného človeka. V tomto prípade je možné práva jedinca obmedziť, alebo mu ich odobrať. To nám ukazuje, že extrémne prípady využívané utilitarizmom sa nevyklúčujú s liberalizmom. Bežný príklad, ktorý hovorí, že je morálne správne zastreliť Hitlera, pretože tým zachránime životy. Odobratie práva na život je v tomto prípade legitímne aj prostredníctvom liberalizmu, ale na základe porušovania práv iných ľudí a nie na základe blaha pre spoločnosť. Tieto extrémne prípady preto nemôžu pridávať argumentácii pre utilitarizmus na váhu.

„dobrý a hrdinský skutok, by nemal byť vynútený násilím, ale mal by byť dobrovoľným rozhodnutím individuálneho a svojprávneho človeka.“

Navyše obhajoba súhlasnej strany v sebe skrýva výrazný nedostatok, ktorý môže v reálnom svete ohrozovať ľudí a aj spoločnosť ako celok. Utilitarizmus sa totiž zakladá na názore, že rozhodnutie by malo byť urobené podľa toho, koľko dobra prinesie do našej spoločnosti. V prípade, že by ste mali možnosť zabiť nevinné dievča, aby ste zachránili 2 ľudské životy, je morálne správne túto vraždu uskutočniť. Meranie dobra je však nesmierne problematické a to môžeme vidieť aj na problematike určovania ceny ľudského života, na ktorej sa globálna komunita nedokáže zhodnúť už dlhé desaťročia od prvého pokusu

pána Forda. V reálnej situácii, kedy čelíme takejto otázke nemôžeme vedieť, či dievča náhodou nemá doma chorú mamu a malé dieťa, ktoré bez jej starostlivosti neprežije. Nemôžeme vedieť ani to, či človek, ktorého život zachránime nemá choré srdce a neumrie aj tak za pár dní. Toto sú otázky, ktoré sú esenciálne k vypočítaniu dobra, ktoré prinesieme, a ktoré sú zároveň nezodpovedateľné v reálnom živote, kedy utilitarizmus pôsobí detrimentálne.

Pokiaľ teda zoberieme skutočnosť, že nemôžeme nikomu zobrať právo na život, uvedomíme si, že základné príklady stojace na strane utilitarizmu sú rovnako platné pre liberalizmus a priznáme si aj to, že nie je možné určiť dobro, ktoré vyplynie z našich rozhodnutí, zistíme, že nemôže existovať situácia, kedy by bolo morálne správne porušiť ľudské právo

za cieľom dobra, ktoré sme len odhadli, pričom nie je isté, či nespôsobíme pravý opak. Viac zla.

Na základe všetkých princípov, ktoré som v tejto eseji priblížil, si pevne stojím za svojim presvedčením, že ľudia by sa mali navzájom rešpektovať za každých okolností a to aj v ohrození života. Že dobrý a hrdinský skutok, by nemal byť vynútený násilím, ale mal by byť dobrovoľným rozhodnutím individuálneho a svojprávneho človeka. Verím, že aj Vy si, ako hlavný hrdina v diele Zločin a trest uvedomíte, že porušenie práv druhého pre vaše presvedčenie, že to prinesie dobro spoločnosti, nie je morálne a určite nie na chválu. Vážme si život a práva, ktoré máme a neberme ich ostatným. ■

Roman Klúčiarik

Autor textu

Zuzana Chlebecová

Ako raz povedal Jeremy Bentham: „Ľudské bytosti sú motivované len túžbou získať blaho a vyhnúť sa utrpeniu.“ Ale je skutočne podstatné dopriať blaho jednotlivcovi, aj keď vieme, že väčšia skupina kvôli tomu trpí? Touto otázkou sa zapodieval ne jeden filozof a nakoniec dospeli k pojmu utilitarizmus. Čiže dobro väčšiny pred dobrom jednotlivca.

Je na každom človeku vybrať si, či sa bude riadiť týmto zákonom, ale nie je to v skutočnosti sebecké a nemorálne neprístupovať takto? Ako dobrý príklad sa dá použiť prípad s Batmanom

a Jokerom. Batman ako svoje motto používa tvrdenie, že zabitím vraha dosiahneme ten istý počet vrahov. Týmto sa odvoláva na to, prečo nikdy nezabije Jokera, len ho dolapí a pošle do väzenia,

z ktorého tak či tak utečie. Ale v tomto prípade, kde je Joker sériový vrah a šíri iba nenávisť a strach, Batman nezakročí a nezabije ho, pretože je to podľa neho nemorálne. Keby pristupoval utilitárne, zlepšil a predĺžil by život nejednému občanovi, čo je určite oveľa humánnejšie a morálnejšie.

Na druhej strane, zoberme si situáciu piatich pacientov zomierajúcich na zlyhávanie rôznych vnútorných orgánov. Doktor má dve možnosti. Nechať týchto nevinných ľudí, ktorí majú pred sebou celý život zomrieť, pretože sa pre nich nenašiel vhodný darca, alebo sa zachovať utilitaristicky a zabiť svojho suseda, ktorý je zhodou okolností vhodný darca pre všetkých pacientov a navyše nežije plnohodnotným životom, keďže nemá rodinu, priateľov ani vyššie ciele do budúcnosti.

Podľa definície utilitarizmu by bol tento akt úplne morálne v poriadku, vzhľadom k tomu, že by priniesol šťastie väčšine. Ale kto sme my, aby sme rozhodovali o budúcnosti nevinného človeka? Tento muž mohol nasledujúci deň stretnúť lásku svojho života. Opäť nájst význam svojej existencie, možno si vytvoriť priateľov, pokračovať v štúdiu a nájst si prácu, ktorá by ho napĺňala a robila šťastným. Z uhlu pohľadu väčšiny sa nám môže zdať jeho smrť výhodná, pretože zachránil piatich ľudí, ale on ako nevinný človek prišiel o život nedobrovoľne, kvôli osudu týchto ľudí. Tento nekonečný kolobeh sa môže zdať veľmi

zamotaný a neurčitý, keďže ako z pohľadu pacientov by sme boli šťastní, lebo by sme dostali druhú šancu na život, ale z pohľadu zabitého človeku by sa nám náš osud zdal morálne nespravodlivý.

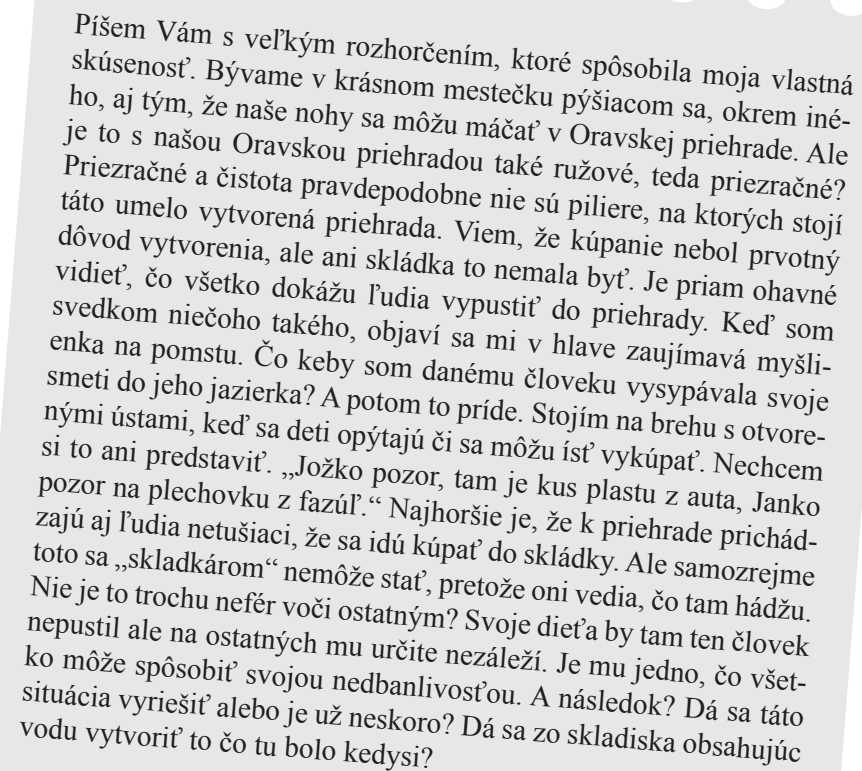
Filozofovia, ale aj obyčajní ľudia, sa už stáročia snažili prísť na systém dokonalej spoločnosti či už komunizmu, kapitalizmu, utilitarizmu alebo diktatúry, či demokracie. Ale nikdy sa im nepodarilo nastoliť režim, ktorý by fungoval bez problémov, protestov, násilia. Všetky ich snahy sa stali úbohou utópiou. Nevedomili si totiž, že nemožno vytvoriť dokonalý systém spoločnosti pre tak nedokonalé stvorenia, ako sme my ľudia. Robíme chyby, navzájom sa zabíjame, nenávidíme, sme sebeckí, ide nám iba o úspech, slávu, peniaze, rozkoš. Bentham bol jeden z ľudí, ktorý sa snažil prísť na etickú teóriu hovoriacu o morálke a hlavne šťastí ľudí, ale nevedomil si, že človek je iba skutočne šťastný, keď svoje šťastie a lásku môže rozdávať naokolo. Nie, keď ju môže získať obetovaním menšiny.

Z toho mi vyplýva, že ľudia môžu byť šťastní iba vtedy, keď sa dokážu o svoje šťastie podeliť aj s niekým iným. Nemyslím si, že by veci mali byť riešené trvalo na základe utilitarizmu, maximálne krátkodobo, kým ľudstvo nebude dosť vyspelé, aby pochopilo skutočný zmysel života, že žijeme pre blaho iných, a to nás urobí šťastnými. ■

Zuzana Chlebecová

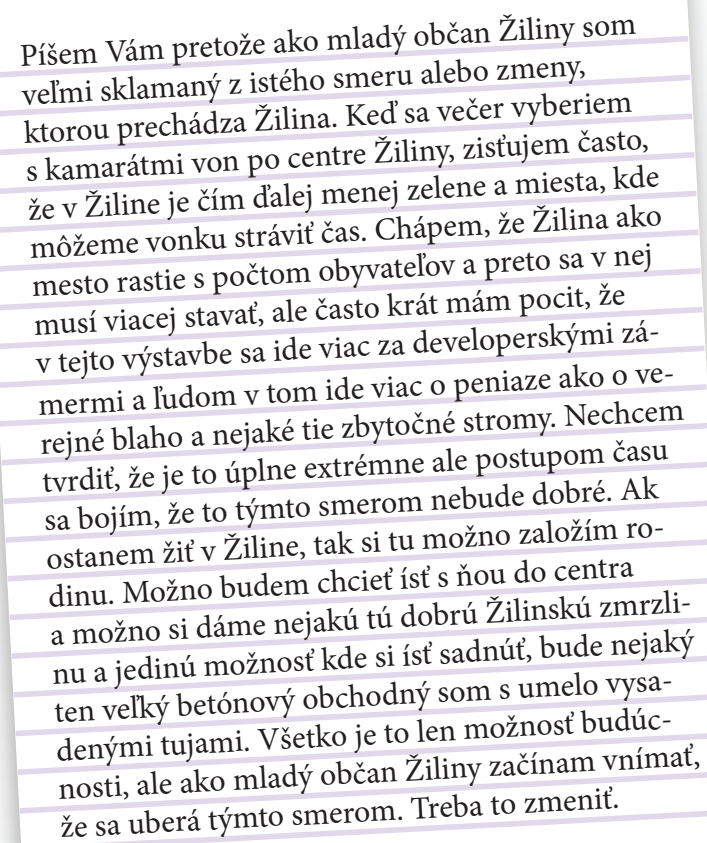
Do redakcie regionálnych novín sa rozhodlo niekoľko mladých ľudí napísať o problémoch, ktoré sa vyskytujú v ich okolí. Niekde tu sa začínajú rodiť nenávisť postoje či extrémistické názory. Každý človek má právo aj povinnosť nebyť ľahostajným voči sebe aj druhým ľuďom.

Rozhodla som sa napísať Vám pár krátkych viet o tom, ako nám ubližuje, ohovára nás, niekedy aj ponižuje jedna staršia pani u nás v obci. Porušuje naše ľudské práva a potreby, ktoré my – mladí ľudia v obci máme. Stanovuje si rôzne svoje práva a pravidlá. Ako konkrétny príklad môžem uviesť nedávny konflikt medzi ňou a partou mladých ľudí, ktorí sa rozhodli tráviť svoj voľný čas v telocvični hraním rôznych športových aktivít ako je napríklad: futbal, volejbal, florbal ale aj mnoho iných. Konflikt nastal keď sme si vybavili od riaditeľa školy kľúče od telocvične, ktorá sa používa aj počas školského vyučovania ale aj na mimo školské aktivity. Problém nastal v tom, že v areáli, kde sa nachádza škola plus telocvična sa nachádza aj obytná zóna, kde sa nachádzajú dva rodinné domy plus jeden panelový dom v ktorom býva asi 6 rodín. V jednom z týchto bytov býva ja dotyčná pani, ktorá v jednom kuse zamyká bránu od areálu školy. Problém je v tom, že nie vždy máme kľúče od tejto brány. Keďže táto pani má v záľubu v zamykaní tejto brány a v poslednom čase sa to opakuje čoraz častejšie, tento problém sme riešili so starostom našej obce ale aj s riaditeľom. Pán starosta staršej dáme dohovoril, že máme právo svoj voľný čas tráviť spoločnými aktivitami v telocvični a dohodli sme sa na nejakých pravidlách. Vyčiniť staršej dámy neprestalo. Mnohých mladých ľudí po tomto incidente, so zamykaním brány, odradilo športovanie a začali čoraz častejšie navštevovať v dedine rôzne bary, hostince a tmavé uličky. Mnohí z nich sa dostali aj ku používaniu alkoholu a iných omamných látok. Novým útočiskom mladých sa stala ulica.



Píšem Vám s veľkým rozhorčením, ktoré spôsobila moja vlastná skúsenosť. Bývame v krásnom mestečku pýšiacom sa, okrem iného, aj tým, že naše nohy sa môžu máčať v Oravskej priehrade. Ale je to s našou Oravskou priehradou také ružové, teda priezračné? Priezračné a čistota pravdepodobne nie sú piliere, na ktorých stojí táto umelo vytvorená priehrada. Viem, že kúpanie nebol prvotný dôvod vytvorenia, ale ani skládka to nemala byť. Je priam ohavné vidieť, čo všetko dokážu ľudia vypustiť do priehrady. Keď som svedkom niečoho takého, objaví sa mi v hlave zaujímavá myšlienka na pomstu. Čo keby som danému človeku vysypávala svoje smeti do jeho jazierka? A potom to príde. Stojím na brehu s otvorenými ústami, keď sa deti opýtajú či sa môžu ísť vykúpať. Nechcem si to ani predstaviť. „Jozko pozor, tam je kus plastu z auta, Janko pozor na plechovku z fazúl.“ Najhoršie je, že k priehrade prichádzajú aj ľudia netušiaci, že sa idú kúpať do skládky. Ale samozrejme toto sa „skladkárom“ nemôže stať, pretože oni vedia, čo tam hádžu. Nie je to trochu nefér voči ostatným? Svoje dieťa by tam ten človek nepustil ale na ostatných mu určite nezáleží. Je mu jedno, čo všetko môže spôsobiť svojou nedbanlivosťou. A následok? Dá sa táto situácia vyriešiť alebo je už neskoro? Dá sa zo skladiska obsahujúceho vodu vytvoriť to čo tu bolo kedysi?

Chcela by som upozorniť na zväčšujúci sa problém v našom meste. Tým problémom je čierna skládka odpadu pri materskej a základnej škole Mubová. Na skládke som videla množstvo hrajúcich sa detí. Je to pre nich veľmi nebezpečné. Žiadam o akúkoľvek rýchlu nápravu tohto problému. Nechcete mať predsa na starosti život týchto detí!



Píšem Vám pretože ako mladý občan Žiliny som veľmi sklamaný z istého smeru alebo zmeny, ktorou prechádza Žilina. Keď sa večer vyberiem s kamarátmi von po centre Žiliny, zisťujem často, že v Žiline je čím ďalej menej zelene a miesta, kde môžeme vonku stráviť čas. Chápem, že Žilina ako mesto rastie s počtom obyvateľov a preto sa v nej musí viacej stavať, ale často krát mám pocit, že v tejto výstavbe sa ide viac za developerskými zámermi a ľuďom v tom ide viac o peniaze ako o verejné blaho a nejaké tie zbytočné stromy. Nechcem tvrdiť, že je to úplne extrémne ale postupom času sa bojím, že to týmto smerom nebude dobré. Ak ostanem žiť v Žiline, tak si tu možno založím rodinu. Možno budem chcieť ísť s ňou do centra a možno si dáme nejakú tú dobrú Žilinskú zmrzlinu a jedinou možnosťou kde si ísť sadnúť, bude nejaký ten veľký betónový obchodný dom s umelo vysadenými tujami. Všetko je to len možnosť budúcnosti, ale ako mladý občan Žiliny začínam vnímať, že sa uberať týmto smerom. Treba to zmeniť.

Píšem do vašej redakcie, pretože by som chcel verejnosť upozorniť na problém, ktorý, možno zámerne prehliada. Som toho názoru, že by mesto malo výrazne zvýšiť podporu akcií pre mladých ľudí. Keďže je týchto, či už edukačných alebo športových podujatí veľmi málo, mladí hľadajú alternatívnu formu zábavy, zväčša v podobe barov. Myslím, že je takéto správanie nežiaduce, mal by byť mladým poskytnutý priestor na sebarealizáciu vo forme už vyššie spomínaných, či už výchovných alebo športových aktivít.

Doba sa hýbe vopred. Každý chceme mať všetko kvalitne, rýchlo a lacno. Nezáleží na ničom inom. Však na čom by malo. Na mladých ľuďoch sú kladené obrovské nároky niekedy až nesplniteľné požiadavky. Všetci upozorňujú na dôležitosť kvality vzdelania. Dôležité sú diplomy, skúsenosti, vďaka ktorým máme väčšiu šancu uspieť v tomto uponáhľanom materiálnom svete. Ak sa však pozrieme na fakt ako sú voči mladým férové. Má každý, alebo povedzme väčšina prístup alebo aspoň šancu dostať sa ku kvalitnému vzdelaniu? Som žiačkou tretieho ročníka na gymnáziu, kde by sa malo nachádzať 99 % výberových žiakov. Profesori kladú občas na telo nepríjemné urážky, že mnohí z nás na takej škole nemajú čo hľadať. To isté však milí profesori platí pre vás. Správny učiteľ by mal motivovať žiaka na toľko, že by on sám mal prejavovať dobrovoľný záujem. Nemožno však tvrdiť, že všetko je to na učiteľovi. Áno, žiaci študenti sú leniví, prejavujú dostatočnú pasivitu na to, aby profesorov odradilo konať niečo navyše. „Študenti, vy mladí, vy ste naša budúca inteligencia, naša budúcnosť.“ Tak ako majú byť kvalitní študenti, tak šikovní a schopní majú byť aj ich profesori. Nemôžem prehlásiť, že na mojej škole je aspoň polovica profesorov, ktorí môžu ovplyvniť môj výber maturitných predmetov, teda ma môžu výborne pripraviť na vysokoškolské štúdium. Pokiaľ sa kladú nároky na žiakov, musia byť kvalitní profesori. Skvelý príklad je výučba cudzích jazykov. Nemôže predsa učiť niekto angličtinu, kto v živote necestoval a nemal dostatočný kontakt s jazykom v praxi. Všetko je to cez kurzy a vysoké školy. Ak niekto študoval dostatočne dávno a nevzdeláva sa, jeho kvality klesajú, jeho úroveň je stála, nevedie na vyššie miesta, stagnuje. Preto ak chceme mať krásnu úrodnú krajinu (šikovných vzdelaných ľudí), musia mať mladí ľudia dostatok živín aj naše korene (ľudia cez ktorých sa vzdelávame) cez ktoré to prúdi ďalej ku nám.

Snáď nie som jediný, kto stále verí, že veci môžeme zmeniť práve my, rádoví občania tejto malebnej obce. Som presvedčený, že pokiaľ spojíme svoje sily a odhodlanie, dokážeme malými krokmi meniť svet okolo nás a týmto riešiť problémy, ktoré nás trápia. Na príklade z týchto problémov môžeme pozorovať ignoranciu zo strany mesta voči našim susedom, ktorí pozorujú tento svet zo sedadla vozíčka. Situácia sa na sídlisku Zábřežné stále nezmenila a zlé prístupy do bytoviek ešte viac znepríjemňujú beztak veľmi ťažký život ľudí s touto nevýhodou. Pokiaľ aj Vám záleží na každodennom živote bratov a sestier, neostávajme pasívnymi. Iba pokiaľ budeme o nedostatkoch rozprávať nahlas, dokážeme odstrániť ignoranciu inakosti z nášho mesta a zlepšiť život hŕstke našich susedov.

Pochádzam z malého mestečka na hornej Orave, z mestečka Námesťovo. Je to malebné mestečko s cca 11000 obyvateľmi. V našom mestečku máme problém, ktorý sa dlhodobo rieši a nikdy sa asi ani nezáčne vybudovanie cyklotrasy. Naši obyvatelia sa veľmi radi vo voľnom čase vyberú na bicykel. Problém je, že v dobe kedy idú, sa po cestách 1. triedy nedá jazdiť! Autá chodia rýchlo, vodiči nie sú ohľaduplní voči cyklistom. Laický povedané: „Idú si svoje!“ Už niekoľko rokov sa chce vybudovať cyklotrasa. Raz ale nie sú peniaze, inokedy niečo iné. Preto som sa obrátil na ministerstvo. Ale tí mi povedali, jednoznačnú odpoveď: „Je to v štádiu riešenia.“ Táto cyklotrasa by mal priniesť menej nehôd na cestách, ľuďom by dal šancu športovať aby nepredsedli celý víkend doma. Týmto listom by som chcel kompetentným ľuďom povedať: „Aby už konečne začali konať, aby už niečo urobili pre ľudí a nie stále len pre seba...“

Nasadte si ružové okuliare, život je krásny

Autor textu

Alexandra Letrichová

Svet tvoria ľudia. Odlišní. V živote stretávame dobrých, ale bohužiaľ, aj tých zlých. Ak by ľudia neboli rôzni, nebol by to zaujímavý svet. Bol by to len zaseknutý film na poškriabanom cédečku. Práve preto, že sú ľudia iní, sme šťastní. Viem, že to znie zvláštne, no ak by neboli aj nenávistní, závistliví ľudia, človek ako ľudská bytosť by neexistoval, stal by sa prachom, stádom, do ktorého, fúkneš a rozpráchni sa. Je pravdou, priateľ ťa podporí. Nepriateľ ťa však posunie ďalej. Ak sa niečím od ostatných odlišuješ, stane sa, že niektorí ti to dávajú najavo, odcudzujú ťa. Je to väčšinou z toho dôvodu, že ti závidia tú hviezdu na čele, tú iskru v očiach, tú výnimočnú vlastnosť, to, čo práve nemajú. Keď chceš byť silným človekom, musíš sa nad týmto všetkým preniesť a ak to dokážeš, posunieš sa ďalej.

*„Keď ide proti mne zlo, tak ho objímam a poviem: Milujem ťa.
A zlo sa tak zľakne, že sa zmení v lásku.“*

Okolo „pláva“ moderný svet, lenže základ ľudstva sa nikdy nezmení. Ľudia sa menia len navonok. Moderná doba so sebou priniesla množstvo nových vecí. Škoda je, že väčšina z nich spoločnosti, ľuďom, často až tak neprospieva. Stávame sa horšími miesto toho, aby sme nad zlom vyhrávali. Obklopuje nás dosť negatívna energia. Je všade. V televízii, v práci, aj v škole... No verím, že sa dá na všetko pozeráť aj pozitívne. Ide to, len treba veriť a skúsiť to. Ak máme s niečím alebo niekým problém, myslím, že postačí si každý deň dať dávku optimizmu s citátom od Jana Wericha: „Dobrá nálada sice vaše problémy nevyřeší, ale našťve tolik ľudí kolem, že stojí za to si ji užít.“ A komu to nestačí, tak pridávam aj môj obľúbený od Kvetky Fialovej: „Keď ide proti mne zlo, tak ho objímam a poviem: Milujem ťa. A zlo sa tak zľakne, že sa zmení v lásku.“

„Dobrá nálada sice vaše problémy nevyřeší, ale našťve tolik lidí kolem, že stojí za to si ji užít.“ (Jan Werich)

Dokonalé originály

Autor textu

Athina John

Hlúpa, bifľoš, žirafa, krpaňa, tučko, vychrtlina,... Prezývky, ktoré okolo seba počujeme čoraz častejšie. Nikdy nevyhovíme každému... Prečo? Každý z nás má na očiach denno-denne istý ideál. Na internete, v televízii, v novinách. Ideál toho ako vyzeráť, ako žiť. Hádám všetci sme sa už zamysleli nad tým, aké by to asi bolo, keby sme vyzerali ako on/ona. No potrebujeme sa k tomu, aby sme boli šťastní a sami so sebou spokojní meniť? Potrebujeme zo seba robiť iného človeka? Podľa mňa nie. A takisto by sme sa nemali pokúšať meniť ostatných ľudí.

S problémom šikanovania sa stretávame takmer všade. Či už v realite alebo online. Ale prečo? Je to zlosť, čo vyvoláva v človeku potrebu šikanovať? Je to doba? Každá šikanovaná obeť reaguje inak. Niektorí výsmech neberú moc vážne, iných to ničí. Niektorí zareagujú protiútokom, iní uzavretím sa. Najhoršie prípady končia dokonca až smrťou. Veľa šikanátorov by povedalo, že predsa ich obeť nebolo nijak ublížené. Vraj to boli len prázdne slová, žiadna bitka. No pokiaľ nebolo šikanovanému človeku nijak fyzický ublížené, znamená to, že netrpí nijak inak?

„Všetka bolesť spôsobená fyzicky predsalen raz prejde. Ale psychická? Tá v nás ostane navždy.“

Slová. Nepredstaviteľne mocné zbrane. Áno. Dokážu podporiť, potešiť (som na teba hrdý, milujem ťa). Dokážu však i človeka natoľko zraniť, že by si neraz radšej prešiel bitkou – fyzickou bolesťou. Všetka bolesť spôsobená fyzicky predsalen raz prejde. Ale psychická? Tá v nás ostane navždy. Výsmech, ponižovanie, hádky, ...

Práve šikanátori si moc slov vôbec neuvedomujú. Jednoducho nevedia o sile tých „obyčajných slov“. Navonok sa šikanátori snažia pôsobiť ako bezchybní – dokonalí. No úprimne, sú slová ako zákernosť a nenávisť ruka v ruke so slovom dokonalosť? A vlastne, nezačala celá šikana kvôli dokonalosti a túžbe po nej? Po tej dokonalosti, čo ani neexistuje? Áno, dokonalosť neexistuje.

Nesúďme, neubližujme, nesnažme sa o nedosiahnuteľné. Pomôžme, kde sa dá. Pomôžme obetiam šikany! Vytvoríme si putá a priateľstvá. Sme ľudia. Budme ľudskí. Veď každý z nás je originál. Nikto, na celom širom svete nie je taký, ako ja. Nikto, ale naozaj nikto, nie je taký ako ty. Nikto na svete nie je ako on/ona. Tak sa to nesmažme zmeniť! Dokonalé originály.

Všetci a ja

Autor textu

Barbora Musilová

Vchádzam do prázdnej šatne a znova nemôžem nájsť svoje topánky. Asi pôjdem domov v papučkách. Tento týždeň to bude už druhýkrát. Pozorne som prehládala celú šatňu. Nič. Sadla som si na lavičku, oprela sa o chladnú stenu a skryla hlavu do hrubých bünd. Pretrela som si oči zaplňajúce sa slzami. Slzy mi ticho stekali po tvári. Skryla som si tvár do dlaní nech ma niekto takúto nevidí. Dost' čo sa mi teraz vysmievajú a neznášajú ma. Som pre nich odpad. V niektorých svetlých momentoch, keď je niekto dospelý nablízku som vzduch. Vtedy si ma nevšímajú. Ale samozrejme nie je vždy možné aby bol pri nás niekto dospelý. Aj keď, čo zmôže náhodný dospelák proti bande sedemnásťročných gangsterov? Vtedy sa ešte len dejú veci. Ťahanie za vlasy, neustále potkýnanie ma, škaredé slová, hnusné nádky, ponižovanie, týždne bez desiaty...

Neviem, prečo to robia. A ktovie či to vedia oni. Viete, v dnešnom svete vás budú šikanovať aj za to, že máte radi pizzu s ananásom. Stačí, aby vaša rodina mala menej peňazí, nemali ste najnovší iPhone, značkové topánky. Stačí, aby ste pochádzali z inej časti sveta, mali tmavšiu pokožku či párkrát odmietli alkohol či cigarety. Terč posmeškov ako vyšitý.

Moju niť myšlienok pretrhlo náhle zavrzganie dverí. Oči a nos som si utrela do rukáva aby som predišla ďalšej katastrofe. Lakte som si oprela o kolená a tvár si skryla do dlaní. Lavička, na ktorej som sedela, sa prehla pod váhou ďalšieho tela. Čosi buchlo o zem. Ako keď niekto niečo položí. Vystrela som sa a pozrela na dievča vedľa mňa. Doposiaľ som ju v našej malej škole nevidela. Asi bola nová. Na perách mala náznak úprimného úsmevu. Stále som na ňu neveriacky pozerala. Sklopila pohľad k zemi a nohou ku mne posunula moje ošúchané tenisky.

Zdvihla sa a kráčala smerom k dverám.

„Ďakujem,“ tichý šepot sa predral spomedzi mojich pier. Otočila sa ku mne a zhlboka sa nadýchla.

„Vieš, keby si bola taká ako oni...“

„Kto oni?“

„No... všetci.“

Rasizmus

Autor textu

Daniela Jesenská

Pri rozmyšľaní nad témou, ktorú by som si mala vybrať, som sa nevedela rozhodnúť. Ale keď som si uvedomila, že rasizmus je problém rozšírený po celom svete, chcela som vám o tom niečo povedať.

Čo by sme si vlastne mali pod týmto slovom predstaviť? Slovník cudzích slov tento výraz vysvetľuje takto: „Teória o údajnej nadradenosti niektorých ľudských plemien a na jej základe uplatňovaná politika nerovnosti plemien a diskriminácie tzv. menejcenných etník alebo celých národov“.

Ale čo rasizmus naozaj obnáša? Aké sú jeho hlavné znaky? Možno to niektorí z nás už videli na vlastné oči, možno to pocítili v blízkom okolí, ale vždy odvrátili zrak. Veď aj rozprávanie vtipov týkajúcich sa iných rás je určitá forma rasizmu.

Často je spájaný s predsudkami. Mnoho ľudí opovrhuje rómami ešte skôr, než s nimi prehovorí. Čo ak práve ten, na ktorého sa pozeráte je zamestnaný, má ženu, deti a žije ako vy, no hneď ho odsúdite, pretože je to róm, kriminálnik. Rovnako je to s moslimmi či černochochmi. Ako by ste sa cítili vy na ich mieste? Bolo by vám príjemné, aby vás niekto posudzoval iba podľa farby pokožky? Bolo by vám príjemné, keby si o vás ľudia mysleli že nič neviete? Že ste iba ako otravný hmyz?

Ľudia, ktorí šíria takéto rasistické názory, zabúdajú na to, že mnohé zlé veci priniesli do sveta práve ľudia bielej rasy. Zabúdajú, že sme to boli práve my, kto sem priniesol zbrane, alkohol, drogy, kto rozvrátil sociálnu a hospodársku situáciu, čím prispeli k chudobe. Mnohé národy, ktoré žili svojím spôsobom života v súlade s prírodou, by dodnes udržiavali tradície, nevedeli by, čo je to prostitúcia, kriminalita, znečistenie životného prostredia...

Neuvedomujeme si, koľko slávnych a úspešných ľudí iných rás prispeli k tomu, aby sa svet posunul ďalej, aby bol lepším. Preto si nemyslím, že by sme mali hádzat všetkých do jedného vreca. Je nezmyselné hodnotiť ľudí podľa rasy či náboženstva.

Je to môj vlastný názor. Možno by ma zaň niektorí odsúdili, no mám právo ho vyjadriť. A rovnaké právo majú aj ľudia iných rás. Tak prečo im to zakazujeme?

„Úspechy nemajú žiadnu farbu.“ (Leontyne Price)

Čierna labuť

Autor textu

Dašena Gombíková, 15 rokov

Mala asi tri roky, keď si to začala uvedomovať. Že je iná ako ostatné deti v škôlke, aspoň čo sa vzhladu týka.

„Chod' sa umyť, si taká špinavá, až si hnedá! Nechcem sa s tebou hrať, lebo vyzeráš ako čert! Určite musíš mať vši!“ To je iba malá ukážka toho, čo si vypočula v prvých rokoch života od ostatných detí v škôlke a pokračovalo to aj po jej nástupe do školy.

„My už môžeme ísť domov, veď tu máme černošku, čo ten neporiadok v triede uprace.“ „Nepožičiam ti pravítko, lebo máš určite nejakú hnusnú chorobu.“

„Tá malá prebehla cez komín alebo čo?“ počula raz posmešne sa pýtať jedného staršieho chlapa jej mamy, keď s ňou išla po ulici. Keď sa o pár rokov neskôr zamilovala do jedného chlapca z triedy a chcela ho pozvať na rande, z jeho strany sa jej dostalo iba výsmechu a otázky, či je sprostá. Dokonca zažila útok neonacistov, keď išla večer po meste. Prikázali jej kláknúť si na zem a povedať, že sa hanbí za svoj pôvod. Našťastie tam bola aj s kamarátkou, ktorá rýchlo zavolala políciu, takže neutrpela žiadne fyzické zranenia.

Všetky udalosti, ktoré sa jej stali už pred viacerými rokmi, kedy bola spoločnosť na Slovensku svojím spôsobom ešte o niečo viac zadubenejšia a nezdravo konzervatívnejšia, ako je teraz, však zanechali následky na jej duši a trvalo istý čas, kým boli negatívne myšlienky o sebe aspoň čiastočne vymazané z jej mysle.

Keďže sa ešte ako malé dievča začala venovať baletu, pokračovala v ňom aj v nasledujúcich rokoch a postupne sa vypracovala na vynikajúcu baletku. Onedlho sa stala členkou uznávaného baletného súboru a začala účinkovať v baletných predstaveniach v divadlách nielen na Slovensku, ale aj v Rakúsku, Nemecku a dokonca aj v Spojených štátoch amerických. Viac vám už povie ona sama.

Zo zákulisia počujem vravu prichádzajúcich divákov, ktorí rýchlym tempom zapíňajú hľadisko. Mám na sebe oblečenú tylovú sukňu a obúvam si baletné špičky tak ako ostatné baletky. Dnes tancujeme jedno z najznámejších baletných predstavení vôbec – Labutie jazero. Všetky sme už prichystané, krásne naličené a učesané. Svetlá na javisku svietia, to je jasný znak, že predstavenie sa začína.

Kvôli mojej tmavej farbe pleti som obsadená do úlohy Odílie, čiernej labute. Hoci je to záporná postava, jej obsadenie je pre mňa veľkou poctou, keďže patrí medzi hlavné postavy. Odília je dcérou zlého čarodejníka Rothbarta, ktorý zakliol krásnu princeznú Odette a jej priateľky na labute. Moja postava vystupuje v treťom dejstve. Odília oklame princa Siegfrieda a on tak slúbi svoju lásku jej a nie Odette, do ktorej je v skutočnosti zamilovaný. Neskôr si zvolí radšej smrť ako život s Odíliou.

Keď sme skúšali toto baletné predstavenie, uvedomila som si, že labuti ktorá je čierna na základe vnímania ostatných ľudí prislúchajú horšie vlastnosti ako ostatným, ktoré sú biele, konkrétne v tomto prípade pomáham svojmu otcovi, zlému čarodejníkovi Rothbartovi, ktorého očarila krásna Odette a chce ju získať pre seba.

Samozrejme, čo sa týka tohto baletného predstavenia je to myslené obrazne, čo je však horšie, počas môjho detstva a rannej mladosti ma veľa ľudí v mojom okolí svojím spôsobom šikanovalo, znevýhodňovalo a pripisovalo mi zlé vlastnosti iba na základe tmavej farby mojej pleti.

Aj vďaka baletu som si uvedomila, že keď sa pred vyše dvadsiatimi rokmi deti v škôlke odmietali so mnou hrať, pretože predsa musím byť špinavá a mať aj vši, keď ma o pár rokov neskôr spolužiaci prevažne iba využívali na robenie toho, čo v skutočnosti bolo ich úlohou a nikdy mi nechceli v ničom pomôcť ani mi nič požičať, vtedy, keď sa mi nepriamo vysmieval ten chlap na ulici a keď mnou úplne opovrhoval chlapec, ktorého som chcela pozvať na rande a aj pri útoku neonacistov, vo všetkých týchto prípadoch sa zachovali nesprávne, či až neprijateľne tí, ktorí ma kvôli mojej farbe pleti šikanovali, diskriminovali, či ako v prípade neonacistov, sa ku mne správali extrémisticky a chyba určite nebola na mojej strane.

Navyše, mnohí z nich boli mladí ľudia, ktorí budú aj v budúcnosti svojimi postojmi a názormi formovať a meniť spoločnosť ako takú. Dnes sú našťastie ľudia na Slovensku aspoň o čosi menej xenofóbni a postupne prestávajú odmietať ľudí z odlišných častí sveta, s rozdielnymi farbami pleti, zvyklosťami a kultúrami. Ani zďaleka však ešte nie je táto situácia ideálna.

Aj preto, aby som prispela k jej zlepšeniu a poznaniu, že napriek vzájomnej viac či menej výraznej odlišnosti sme všetci ľudia rovnocenní, som sa vám rozhodla vyrozprávať svoje skúsenosti a postoj k nim. Teraz už musím ísť, pretože v dnešnom baletnom predstavení sa akurát začína tretie dejstvo“.

* * *

Šiel som chodbou, tmavou.
V tej chodbe dievčina sedela.

Plakala.

Lebo bola sama.

Iná.

Zastavil som, že ju objímam.

* * *

Nechcela.

Odišiel som.

Pár dní prešlo.

Vracal som sa tou chodbou späť.

Bol tam hluk.

Počul som smiech.

* * *

Ona plakala.

Poslal som ich preč.

Vraj nechcela moju pomoc.

Odišiel som.

Prešiel čas.

Chodba zostarla a ona tiež.

Zmenila sa.

Tvár mala cudziu, aj šaty.

Nebola sama.

* * *

Tí, čo sa smiali, sedeli tam s ňou.

Počul som chichot?

Posledný raz som tou chodbou
šiel.

Zatlačili ma do kúta.

Zosmiešnili.

Medzi nimi, bola známa tvár.

Nebola viac smutná.

Zlosť ju tešila.

Kde ona plakala.

Ja dnes plakať budem.

A ďalší potom.

Lebo zlosť sa šíri ako choroba.

Ako bolesť.

Ako šikana.

Autor
Filip Hrivnák

Úvaha o rovnosti

Autor textu

Marián Leško

V našich životoch sa v poslednom čase čoraz viac objavuje téma extrémizmu. Či už je to na ulici, v obchode alebo aj v parlamente.

Minule som sa v jedných novinách dočítal, že to nie je nič prekvapivé, že to máme, ako sa hovorí, v krvi. Autor článku tvrdil, že z hľadiska evolúcie sa rasy zväčša vyvíjali oddelene, a preto na seba nie sú zvyknuté. Toto je vraj aj dôvodom toho, že aj slovanské národy, ktoré už z histórie nie sú zvyknuté na „iných“ ľudí, majú strach z imigrantov. Tento problém podľa mňa nie je pre nás hlavným, lebo u nás sa imigranti netopia v mori a ani u nás nechcú žiť (čo tiež o niečom svedčí).

Naším hlavným problémom, je podľa môjho názoru tzv. rómska otázka. Väčšina ľudí je pri nej už automaticky rasistická resp. etnicky neznášanlivá. Smutnou pravdou je, že niekedy sú výčitky týchto ľudí opodstatnené a ostatní príslušníci iného etnika sú už potom v jednom vreci. Je to zážitok so zmiešanými pocitmi, keď do MHD pristúpi niekto „počernejší“ a všetci si zrazu začnú kontrolovať svoje veci. Nevedia kto to je, ale odsudzujú ho, lebo sú tak vychovaní už od detstva.

Keď som bol malý, šiel som raz so starým otcom nakúpiť do potravín. Do malých potravín v ešte menšej koncovej dedine. Predavačka sa sťažovala, že aj keď ešte nevidí, tak už cíti, že ide Róm. Akurát nepovedala Róm – tak si nehovorila ani oni sami. No podľa niektorých je slovo Cigáň hanlivé, preto na to rýchlo zabudnite a používajte Róm. Podľa mňa to však nie je správne, lebo tým, že sa ich historické pomenovanie považuje za hanlivé, sa dokazuje len to, že sú „iní“ a v podstate sa ich bojíme. Ale tým, že niečomu zmeníme názov, nezmeníme jeho podstatu.

Ak k nám má byť niekto rovný, musíme sa tak aj k nemu správať. Tak sa o to snažte, aj ja sa budem.

Úvaha o ľudských právach imigrantov, ich diskriminácii a našej xenofóbie z nich

Autor textu

Martin Lukáč

Na začiatok je potrebné sa zamyslieť nad tým, aké má človek práva. Základným právom je určite to, aby s ním bolo zachádzané ako s ľudskou bytosťou. Zachádza Európa ako taká, s imigrantmi ako s ľuďmi? Zhoduje sa prístup otvorenej a pohostinnej Európy so stavaním plotu, ktorý ich má zastaviť? Ponúkli sme dostatok prostriedkov na to, aby mohli žiť v normálnych podmienkach? Podľa mňa nie... Uznávam však, že je ich veľa. Rozvrátili už predtým dosť krehkú Európsku úniu a veľa ľuďom to nedáva spať. Všetci rozmýšľajú nad tým, či majú právo od nás žiadať niečo, čo nás obmedzí. Myslím, že z veľkej časti na to právo majú. Nemôžeme ignorovať ich potreby, aj keď nám je to proti vôli...

S týmto súvisí aj naša xenofóbia a diskriminovanie všetkého, čo je iné. Čo nie je „európske“. Vyvoláva to v nás strach a neistotu... Ako to skončí?! Bude Európa ešte niekedy taká ako predtým? Nevie, či si to uvedomujeme, ale sme niekedy až závislí na tom, aby sa veci nemenili. Dokážeme sa zmeniť? Prijímať iných ako rovnocenných, s inými zvykmi, vlastnosťami? Nebude to vôbec ľahké, no v podstate nám nič iné nezostáva. V nasledujúcich rokoch sa budú jednotlivé národy rozhodovať, na akú stranu sa postavia. Ich postoje veľa zmenia... Či k lepšiemu, alebo horšiemu, nevie zatiaľ nikto. Veľmi k tomu prispievajú aj teroristické útoky. Európa niečomu takému ešte nečelila, a preto z toho začala obviňovať novopríchodčích. Znova zafungovala xenofóbia.

Nakoniec je potrebné uznať, že diskriminujeme všetko, čo priniesli. Ich zvyky, náboženstvo,... Jednoducho všetko. Sme už raz takí. No ak sa tohto všetkého zbavíme, ale pritom si budeme chrániť všetko, čo je nám vlastné, dokážeme to prejsť bez ujmy a dokážeme sa s čistým svedomím pozrieť do zrkadla.

Ľudské práva

Nám sú známe ľudské práva,
všade o nich veľká vrava.
Oddávna ich význam veľký,
sú o nich už plné zbierky.

Chránia slabých tohto sveta,
či je to muž, žena, dieťa.
Mladý, starý, zdravý, chorý...
Každý chce byť šťastný vari ?!

Zlo sa všade schováva,
dobro ťažko, lež predsa vyhráva.
Vnesie nádej do duše našej,
že dožijeme sa doby lepšej.

Platí pre bielych, žltých, čiernych,
ktorých je jak telies hviezdnych.
Všetci chcú byť rovní jak rodina veľká,
kde rozdielnosť nebude, alebo len
tenká.

Právo jesť, piť, spať i smiať sa,
právo skákať, behať i hrať sa...
Každý učiť sa chce i žiť zdravo,
preto život chráni ľudské právo!

Autor

Matej Ondruš

Kritizuj a budeš kritizovaný

Autor textu

Sára Beňová

V dnešnej dobe je „trendom“ odsudzovať ľudí bezdôvodne, často ich odsudzujeme len kvôli ich náboženskému vierovyznaniu, rase, sexuálnej orientácii, vzhľadu, ale aj ich sociálnemu statusu...

Občas si uvedomujem, že sa na ľudí pozerám iným pohľadom tak, že ich hodno tím, ale potom si pomyslím, že každý je nejaký svojím spôsobom. Na ľudí si vytváram názor bez toho, aby som ich poznala osobne. Viem už, že ak by som mala možnosť spoznať ich bližšie, určite by som na nich názor zmenila. Často sú tiež odmietané deti so zdravotným hendikepom, a preto majú ťažšie vyhľadávať a nadväzovať sociálne vzťahy. Tiež niekedy započujem napríklad „vtipy“, ktoré sú určené nejakej rase. Napríklad o Japoncoch sa hovorí, že zjedli veľa ryže, a preto majú šikmé oči, ale oni predsa nemôžu za to, akí sú, akí sa narodili.

Každý je nejaký výnimočný a myslím si, že nezáleží na tom, či sme bieli alebo čierni, židia alebo katolíci, sme takí, akí sme. A niekedy rozmýšľam nad tým či tých, čo kritizujeme kritizujú aj nás.

Mladí ľudia o úctivom správaní sa

Podľa mňa v dnešnom svete je veľmi málo úctivého správania alebo ani žiadne. Dnešní mladí ľudia, by akoby zabudli čo je to úcta, napríklad podržanie dverí, pozdravenie starších, pozdravenie susedov. Ja si myslím, že ak sa navzájom pozdravíme, tak to nezlepší deň len iným, ale aj nám. Vidím dosť často, že keď pozdravím starších susedov, tak sa trochu pousmejú. Ako keby sa vytrácalo z dnešného sveta.

Moja babka mi vravela, že ako si oni kedysi vážili starších. Že, keď okolo nich prechádzali tak sa navzájom pozdravili, držali dvere starším, pomohli si s nákupom. Ale vždy sa nájdu aj výnimky. A to je pekné, že aj mladí ľudia dokážu pomôcť s nákupom, pozdraviť, atď.

Úctivé správanie pre mňa znamená, že ten človek má dobrú výchovu. Je to potom vidieť, že je ten človek vychovaný. Ale aj podľa etikety sa tak trochu vyžaduje to úctivé správanie. A keď si tak napríklad vezmeme školu, tak teraz existuje pár výnimiek, ktorí sú úctiví voči učiteľom, spolužiakom, kamarátom. V minulosti skoro žiaden žiak nedokázal odpapulovať učiteľovi.

Síce je 21. storočie, ale aj trochu úcty by sa zišlo. Na ZŠ som bola zvyknutá každého zdraviť, ale teraz už trochu menej. Ale stále je tá úcta medzi žiakom, študentom a učiteľom.

Je jedno pekné pravidlo alebo skôr citát. „To čo chceš aby druhí robili tebe, tak to rob aj ty druhým.“ Takže ak niekoho pozdravíš, tak ten človek nabudúce pozdraví teba. Úctivé správanie je prejavom toho, že si toho druhého vážiš, je to znak úcty. Buďme ku sebe úctiví navzájom lebo, keď budeme starí tak sa nám to pekne vráti. Nezabúdajme si vážiť starších ľudí a našich susedov, učiteľov.

Katarína, Súkromná obchodná akadémia, Žilina

Na začiatku sa pýtam: Kde sme prišli k úctivému správaniu? Prečo ho niekto dokáže a niekto nedokáže používať? Je to len to, že niekoho pozdravíme, že niekomu pomôžeme?

Nie je to len o výchove, ktorú sme dostávali od našich rodičov, starých rodičov a učiteľov, ktorý nás učili k úctivému správaniu od malička. Nie je to len o tom ako sa v našich rodinách chová jeden k druhému. Veľkú časť z toho ovplyvňujú aj naši kamaráti, či si to chceme priznať alebo nie. Niekedy možno oveľa viac ako rodina.

Často berieme úctivosť ako samozrejmosť. Nikto nás nemôže nútiť, aby sme sa správali úctivo, je to súčasť nášho bežného života.

Mladí ľudia o úctivom správaní sa

Veľa krát som počula, hlavne od staršej generácie: „Ten je ale neúctivý!“. Ale pýtam sa kde sa začína úctivosť a kde končí? Neviem, asi každý človek má na to iný názor, pretože čo pre niekoho je ešte úctivé, pre druhého môže byť už urážlivé.

Osobne si myslím, že veľký rozdiel je medzi generáciami. Starší ľudia vnímajú úctivosť omnoho citlivejšie ako mladí ľudia. Tak isto je rozdiel medzi ženou a mužom, medzi nadriadeným a zamestnancom, medzi učiteľom a žiakom.

Ja sama nepoznám hranice, ale chcela by som poprosiť každú ľudskú bytosť, aby sme sa chovali a správali tak ako chceme aby sa druhí správali k nám.

Zuzana, Súkromná obchodná akadémia, Žilina

„Všetci ľudia si sú rovní nehľadiac na pôvod, farbu kože, na pohlavie, náboženstvo, politické presvedčenie alebo jazyk, ktorým hovoria.“

Od ľudí vôbec nie je pekné ako sa správajú. Odsudzovať človeka kvôli jeho farbe, náboženstvu alebo kvôli čomukoľvek inému. Mali by sa vžiť do kože odsudzovaných. Aké by bolo keby sa vám ľudia smiali za to, že ste iný. Myslím si, že zrovna toto právo by malo byť rozvešané na každom viditeľnom mieste. Na každej škole, či už je to základná alebo stredná škola by mal byť jeden deň zameraný na rasizmus alebo niečomu tomuto podobnému.

Každý by si mal uvedomiť, že to nie je spôsob akým si môžu zvyšovať ego.

Adriána, Súkromná obchodná akadémia, Žilina



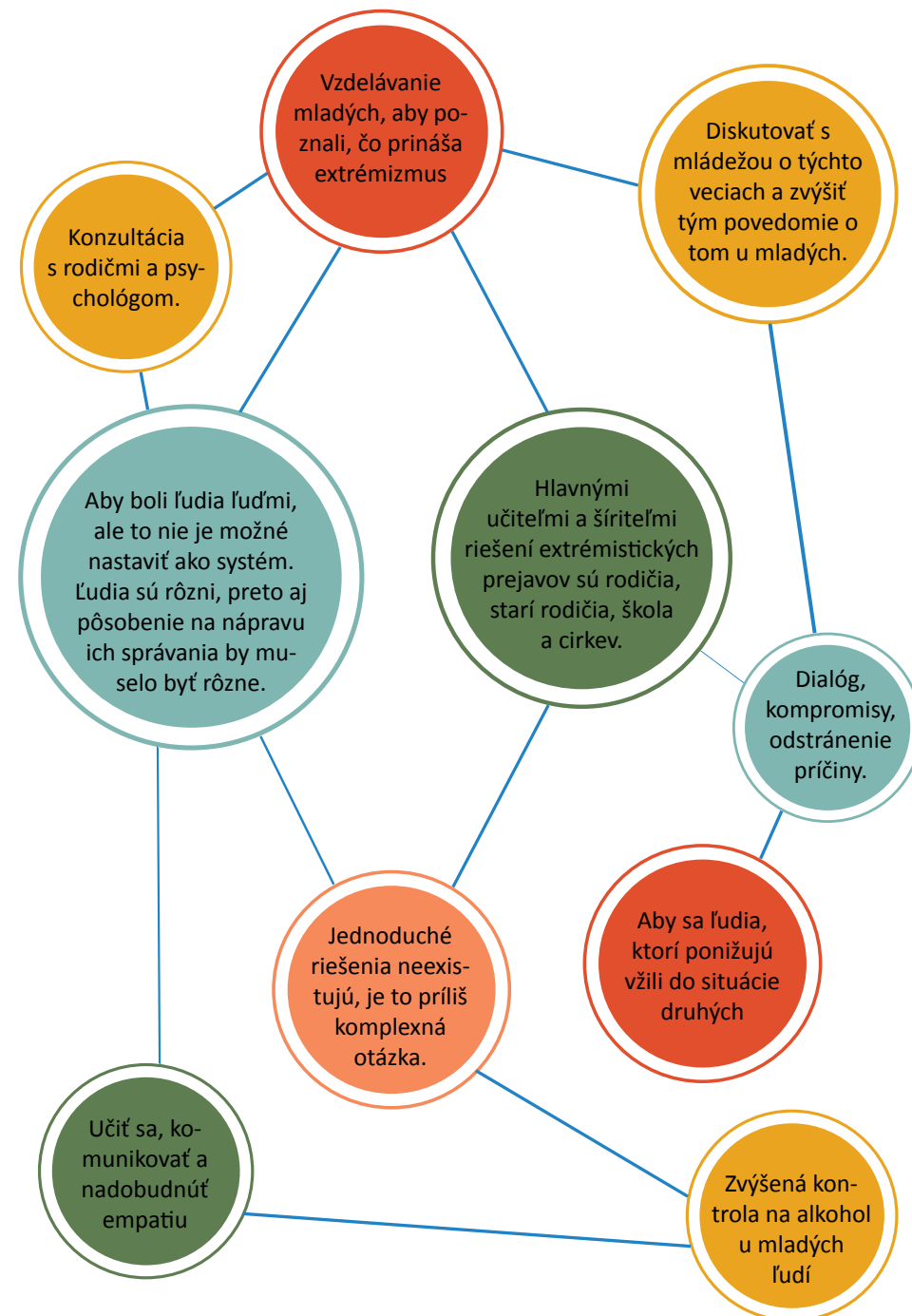
Autor fotografií
Veronika Ďuriková

1.
„Slová bolia“

2.
Smútok a zarmútok

Fotosúťaž k ľudským právam

Aké riešenia na extrémistické prejavy by ste navrhli?



Ako by ste riešili nenávistné prejavy na internete?

Administrátor stránky by mal mať pod kontrolou diskusiu, ak sa jedná o nenávistné vyjadrovanie medzi užívateľmi, je možnosť daného užívateľa zablokovať.

Blokovaním komentárov so slovami obsahujúce nenávistné, rasistické frázy, nadávanie. Pridať možnosť upozornenia človeka, ktorý šíri nenávist, ak by sa to len raz opakovalo zrušiť mu účet na danej sociálnej sieti, prípadne pozastaviť ho.

Dala by som možnosť označiť ako nenávistný a ak to daný človek urobí musí aj podrobne popísať prečo je to nenávistné a dopad na okolie a následne ak by bolo vyhodnotené že je to pravda autor by mal zakázané prispievať zablokovať by ho.

Skúsila by som si to s tým človekom vyriešiť osobne.

Finančnou pokutou od 100 € – 1 000 €

Myslím si, že v človeku je problém, treba sa porozprávať s takou osobou.

Internet sa stal miestom, kde sa v tejto dobre môže robiť už takmer čokoľvek a ľudia to často zneužívajú, keď urážajú, osočujú, ponižujú ľudí vo verejných diskusiách. Je náročné ošetriť tieto záležitosti priamo zákonom, preto by podľa môjho názoru každý mal začať od seba, uvedomiť si, že na druhej strane je tiež ľudská bytosť. Chcelo by to vytvoriť nejakú kampaň proti nenávisti na sociálnych sieťach.

Nie len na internete, treba zakázať filmy a literatúru, ktorá podporuje otvorený boj človeka proti človeku. Nenávistné prejavy na internete musia od niekiaľ pochádzať a tieto médiá sú najlepšie prístupné.

To je potrebné riešiť úctou láskou a výchovou vedúcou takýmito preventívnymi metódami.

Väčšina diskusných platforiem má na to mechanizmy.

Nejakými školeniami, prednáškami, plagátmi...

Nemyslím si, že nenávisť je na internete... Všetko je v človeku a nie na internete... Internet je len akýmsi sprostredkovateľom niečoho negatívneho, ale to hlavné je v srdci a duši človeka a že sa to dostane na internet, je len hlúposť toho človeka, ktorý svoje emócie nevie vyjadriť z očí do očí a skrýva sa na virtuálnom svete – internete.

Myslím, že nenávistné prejavy sú najmä, ak ide o anonymitou.

Prednáškami a hlavne prevenciou na školách čo by mohlo zabezpečiť pozitívne výsledky a postoje v dospelosti.

Hlavne médiá by mali podávať pravdivé informácie a keďže každá minca má dve strany, bolo by fajn, keby na rovnakú udalosť priniesli dva uhly pohľadu a ľudia by mali podnety k rozvoju empatie.

Učiť od detstva mierumilovným názorom.

To je ťažko povedať pretože na internete je viac menej človek schovaný za svojím účtom, ktorý môže byť falošný.

Zablokovaním príspevkov na internete

Nečítať komentáre a príspevky týchto ľudí, oni vyjdú na ulicu a v tej sekunde to pre nich skončilo, tvária sa normálne, ale vo svojom vnútri si to držia a na internete si to vylievajú, preto je lepšie si to nevšímať a nejako sa s nimi nezaťažovať (samozrejme, ak nejde o vyhrážky v reálnom živote).

Pomodlím sa.

Každý z nás si vyberá, čo vyhľadáva, pozerá, zdieľa na internete. V rodinách je veľká úloha rodičov i starých rodičov, viesť svoje deti od malička k úcte človeka k človeku, ku starým, chorým, slabým a prenasledovaným. Dovoľiť primerane. Tiež škola je veľkým priestorom k vedeniu k tým pravým hodnotám života...ale najmä rodina a tiež cirkev.

Nedá sa to riešiť.

Edukácia, hovorenie – diskusie o problémoch, riešeníach, čo vyvoláva tieto prejavy.

O RADE MLÁDEŽE ŽILINSKÉHO KRAJA

Rada mládeže Žilinského kraja je strešnou organizáciou detských a mládežníckych združení, parlamentov mladých, žiackych a študentských školských rád a neformálnych skupín mladých ľudí zo Žilinského kraja. Vznikla ako občianske združenie v roku 2001.

Cieľom Rady mládeže Žilinského kraja je obhajovať záujmy mladých ľudí vo všetkých oblastiach života, formou poskytovania servisu, vzdelávania a poradenstva; advokáciou, prezentáciou príkladov dobrej praxe, podporou dobrovoľníctva, obhajobou záujmov zamestnanosti mladých ľudí a ich bývania, preventívnymi aktivitami, podporou participácie mladých ľudí na živote obcí a škôl, rozvojom mládežníckych lídrov, výchovou k dodržiavaniu ľudských práv a podieľaním sa mladých ľudí na živote znevýhodnených skupín obyvateľstva.

V oblasti predchádzania nenávistných prejavov a boja s radikalizáciou mládeže v rokoch 2013 – 2016 RMŽK realizovala štyri nosné projekty, ktorých výstupmi bolo 91 vyškolených lektorov a multiplikátorov výchovy k dodržiavaniu ľudských práv, 78 uskutočnených workshopov v téme bez nenávisťného vyjadrovania pre 2 758 študentov základných a stredných škôl, 15 aktivít podporujúcich úctu k človeku s 756 účastníkmi, ako aj 26 školení a 43 workshopov v téme participácia a aktívne občianstvo ako nástroj prevencie pre spolu 246 mladých ľudí. Vzdelávacie aktivity boli doplnené nástrojmi online kampane, follow-up projektami účastníkov, konferenciami a tvorbou informačných brožúr.

Vydala: Rada mládeže Žilinského kraja

Rok vydania: 2016

Náklad: 200 ks

Tlač: Tlačiareň Kubík, s.r.o.

Grafická úprava: Mária Špenerová

Táto publikácia bola vydaná s podporou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd LP/2016. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Rada mládeže Žilinského kraja.



Rada mládeže Žilinského kraja
M.R. Štefánika 8390/13,
010 01 Žilina



00421 908 965 002



www.rmzk.sk



www.facebook.com/RadaMladezeZA/



rmzk@rmzk.sk